

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: nezl. H. I., státní příslušnice Republiky Uzbekistán
bytem X
zastoupena zákonným zástupcem O. I., nar. X
zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem
se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2020, č. j. MV-47693-4/SO-2020

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 13. 5. 2020, č. j. MV-47693-4/SO-2020 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **12 228 Kč** ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, Mgr. Tomáše Císaře, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Rozhodnutím Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, Oddělení pobytového a správního řízení Praha V. (dále jen „*správní orgán I. stupně*“), ze dne 9. 12. 2019, č. j. OAM-1359-18/TP-2019 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) byla podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 7. 2019 (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), pro nesplnění podmínky uvedené v § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zamítnuta.
2. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně prostřednictvím svého zástupce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 5. 2020, č. j. MV-47693-4/SO-2020 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“) zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalobkyně se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

II. Napadené rozhodnutí

3. Úvodem odůvodnění napadeného rozhodnutí shrnul žalovaný skutková zjištění a dosavadní průběh řízení, jakož i uplatněné odvolací námitky. Uvedl, že ze spisového materiálu a cizineckého informačního systému vyplynulo, že otec žalobkyně na území České republiky disponuje povolením k trvalému pobytu a žalobkyně je zároveň dítětem narozeným na území České republiky. Žalobkyně tedy byla oprávněna podat žádost na podkladě příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců, jak také učinila. K žádosti doložila krom jiných dokladů také rodný list. Správní orgán I. stupně žádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu zamítl pro nesplnění podmínky uvedené v § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců – nebylo prokázáno společné soužití žalobkyně a otce, který má na území povolen trvalý pobyt.
4. Žalobkyně v odvolání tvrdila, že v řízení byla zvláště závažným způsobem porušena ustanovení o řízení před správním orgánem a tato porušení jsou takové intenzity, že způsobila nezákonnost prvostupňového rozhodnutí, které je nepřezkoumatelné. Dle žalobkyně správní orgán I. stupně porušil § 2 odst. 3, odst. 4, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“). Tuto odvolací námitku žalobkyně vyhodnotil žalovaný jako nepřezkoumatelnou, když žalobkyně v odvolání neuvedla, čím konkrétně správní orgán I. stupně porušil citovaná ustanovení správního řádu. V tomto ohledu žalovaný dále odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 1 A 184/2017, v němž se podává: „...s ohledem na zásadu dispozitivnosti soudního řízení správního není možné, aby žalobce námitky vymezil toliko obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Vždy se musí jednat o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu či listinách zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS).“.
5. K odvolací námitce žalobkyně, že v průběhu řízení nebyl proveden jediný důkaz, z něž by plynulo, že žalobkyně nehodlá žít se svým otcem, uvedl žalovaný, že ze svědecké výpovědi otce žalobkyně bylo zjištěno, že otec žije trvale na území České republiky, jeho manželka žije a pracuje v Polsku a navzájem se pouze navštěvují, přibližně dvakrát do měsíce. Na území matka žalobkyně pouze porodila a poté spolu se žalobkyní odcestovala do země

původu a následně se žalobkyně s matkou vrátila do Polska. Žalobkyně v současné době musí být s matkou, neboť je stále kojená. V případě, že by žalobkyně žila s otcem, byla by v mateřské škole, kam ji však zatím není možné umístit.

6. Žalovaný souhlasil se žalobkyní, že podmínky pro podání žádosti byly splněny, avšak upozornil, že podmínky pro vydání rozhodnutí, kterým by byl žalobkyni povolen trvalý pobyt na území, splněny nebyly. Stejně tak se žalovaný neztotožnil s tím, že správní orgán I. stupně neunesl důkazní břemeno. Žalovaný v této souvislosti zdůraznil, že se v daném případě jedná o řízení o žádosti, v němž důkazní břemeno leží primárně na žalobkyni a je ovládáno zásadou dispoziční. Bylo tedy na žalobkyni, aby správnímu orgánu I. stupně poskytla včas veškeré podklady, aby v řízení byla úspěšná.
7. K tvrzení žalobkyně, že její matka má v úmyslu pobývat na území České republiky, uvedl žalovaný, že si stejně jako správní orgán I. stupně ověřil, že se matka žalobkyně nepokusila žádným způsobem upravit pobyt na území a nepodala ani žádnou žádost o vydání jakéhokoli titulu, který by ji opravňoval pobývat legálně na území.
8. K tvrzenému rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců uvedl žalovaný, že zákon o pobytu cizinců v § 75 odst. 1 písm. h) neukládá správnímu orgánu hodnotit přiměřenost zásahu zamítavého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, a žalobkyně nepřiměřenost zásahu ani v průběhu správního řízení před správním orgánem I. stupně nenamítala. K aplikaci § 174a zákona o pobytu cizinců může dojít teprve tehdy, pokud některé ustanovení zákona o pobytu cizinců správnímu orgánu v tom kterém řízení povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí ukládá. Dále v této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30. Přesto však správní orgán I. stupně v souladu s § 174a zákona o pobytu cizinců a dále v souladu s rozsudky českých soudů i rozsudky Evropského soudu pro lidská práva toto posouzení provedl. Rovněž vzal v úvahu Úmluvu o právech dítěte. Žalovaný se závěry správního orgánu I. stupně v tomto směru souhlasí a odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 30 A 185/2018-44.
9. Závěrem žalovaný vyjádřil názor, že správní orgán I. stupně postupoval jak v souladu se správním řádem, tak v souladu se zákonem o pobytu cizinců. Žalobkyně byla ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu vyzvána k odstranění vad žádosti, byla dle § 36 odst. 3 správního řádu vyzvána k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, ačkoliv namítala, že v případě, když „jsou zjištěny nesrovnalosti v průběhu podnikání účastníka“, neměla možnost se k těmto skutečnostem vyjádřit, mohla se vyjádřit pouze obecně k celému spisu. Zde žalovaný zdůraznil, že se nejednalo o „nesrovnalosti v průběhu podnikání účastníka“, a dále, že žalobkyně dne 26. 12. 2019 požádala o nahlédnutí do spisu, které jí bylo dle vyrozumění ze dne 6. 1. 2019 umožněno. Tohoto však žalobkyně nevyužila. Žalovaný rovněž zastává názor, že odůvodnění prvostupňového rozhodnutí odpovídá požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu.

III. Žaloba

10. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že žalovaný naprosto nesprávným a konkrétní situaci žalobkyně nepřiléhavým způsobem aplikoval zákonná ustanovení, v důsledku čehož zatížil své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností. Žalobkyně je toho názoru, že v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí byla zvláště závažným způsobem porušena ustanovení o řízení před správním orgánem, přičemž pochybení jsou takové intenzity, že jsou sama o sobě způsobila přivodit nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.

Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a vnitřně rozporné. Správní orgány v řízení opomenuly základní zásady stanovené pro činnost správních orgánů, když nedbaly, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), přičemž v této souvislosti zapomněly šetřit oprávněné zájmy účastníka řízení (§ 2 odst. 3 správního řádu).

11. Napadené rozhodnutí je taktéž vadné co do formy, neboť správní orgán nedbal § 68 odst. 3 správního řádu a v něm uvedené požadavky. Dále správní orgán pochybil co do dodržení § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci bez důvodných pochybností.
12. Nezákonnost spatřuje žalobkyně především v tom, že správním orgánem I. stupně nebyl proveden jediný důkaz, který by potvrdil, že žalobkyně nehodlá žít se svým otcem. Žalobkyně uvedla, že se jednalo o zcela běžnou žádost. Otec má povolen trvalý pobyt na území České republiky, matka nikoliv, žalobkyně se narodila v České republice. Rodiče mají právo na volbu země, kde jejich dítě může žít. Otec je bezúhonnou osobou zaměstnanou v České republice. Veškeré podmínky k podání žádosti byly splněny. Správní orgán I. stupně ani žalovaný však neunesli důkazní břemeno, neboť neexistuje nic důkazně použitelného, co by dokládalo, že žalobkyně nechtěla, nemohla nebo že v budoucnu nebude pobývat na území České republiky s otcem. To, že malé dítě po narození musí pobývat se svou matkou, nemůže upřít právo otce na to, aby mohl pobývat společně se svým dítětem.
13. Dále se pak dle žalobkyně správní orgány vůbec nevypořádaly s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Napadené rozhodnutí pak představuje zásah nepřiměřený. Žalobkyně upozornila, že na území České republiky žije celý život, narodila se zde a má zde celkové zázemí. Navíc zde žije její otec, který zde má povolen trvalý pobyt. Vzhledem k tomu, že žalobkyně je nezletilou osobou plně závislou na svém otci, je zcela nepředstavitelné, aby v současné složité době vycestovala mimo území České republiky. Žalobkyně v tomto ohledu poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33. Ze všech výše uvedených důvodů je napadené rozhodnutí v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců, s § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu. Z těchto důvodů je napadené rozhodnutí nezákonné a nepřezkoumatelné. Dále žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-31. S odkazem na tato rozhodnutí konstatovala žalobkyně, že nelze přijmout argument, dle něž žalobkyně může realizovat svůj společenský život v zemi původu, bez jediné zmínky její rodiny a důsledků zásahu do jejího života.

IV. Vyjádření k žalobě

14. Žalovaný ve svém vyjádření nejprve shrnul dosavadní průběh řízení a konstatoval, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Námitky uvedené v žalobě žalovaný odmítl jako nedůvodné a v porobnostech odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, zejména v části III. jeho odůvodnění, kde se jako odvolací správní orgán k uvedeným námitkám dostatečně podrobně vyjádřil.
15. K námitce žalobkyně, že správní orgán I. stupně neprovedl jediný důkaz, uvedl žalovaný, že byla provedena pobytová kontrola, na základě jejíhož výsledku byl předvolán otec žalobkyně k podání svědecké výpovědi, aby byl ve smyslu § 3 správního řádu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Otázka přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně byla posouzena na str. 4 a 5 prvostupňového rozhodnutí,

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.

přičemž žalovaný se této otázce věnoval také sám v napadeném rozhodnutí. Dále pak žalovaný poukázal na část svědecké výpovědi otce žalobkyně, v níž odpovídá na otázku, jak konkrétně by do jeho soukromého a rodinného života zasáhla skutečnost, kdyby jeho dceři nebylo uděleno povolení k trvalému pobytu, tak, že by se nic nezměnilo a nic špatného by se nestalo.

16. Žalobkyně se k věci již nevyjádřila.

V. Osoba zúčastněná na řízení

17. Městský soud v Praze vyzval otce žalobkyně k vyjádření, zda ve věci hodlá uplatnit práva osoby zúčastněné na řízení dle § 34 s. ř. s. Otec žalobkyně tohoto práva nevyužil, městský soud s ním proto jako s osobou zúčastněnou na řízení nejednal.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

18. *Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O věci rozhodl bez jednání, neboť shledal, že jsou dány důvody pro zrušení rozhodnutí bez jednání pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.*
19. Soud po prostudování správního spisu konstatuje, že jak odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak podaná žaloba jsou argumentačně zcela shodné, přičemž i jejich texty se ve značné míře formulačně shodují, a to včetně přejímání některých gramatických chyb. Obecně lze konstatovat, že se pojetí „žalobního bodu“ /srov. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s./ ustálilo na výkladu spíše extenzivním, vyznívajícím ve prospěch žalobce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007- 42 či rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Žalobkyni nic nebrání, aby v rámci žalobních bodů zopakovala své argumenty vyjádřené v průběhu řízení před správními orgány. Musí však vzít v úvahu, že žalobou napadá právě rozhodnutí o odvolání, které její ve správním řízení uplatněné argumenty vypořádává (nebo nevypořádává) a žalobní body se musí vztahovat právě k obsahu napadeného rozhodnutí, případně k postupu žalovaného správního orgánu při vydání napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, č. j. 4 As 78/2012-125).
20. K tomuto dále soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, kde se k formulaci žalobního bodu uvádí, že „žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [...] Líčení skutkových okolností v žalobě nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými

odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“ Z výše uvedeného je zřejmé, že nakolik se snaží jít aplikační praxe vstříc žalobci stran extenzivního výkladu pojmu žalobní bod, nelze se přesto spokojit s konstatováním ryze obecným, které nikterak nespécifikuje nařikávaný skutkový děj či jeho část natolik, aby bylo alespoň zřejmé, v jaké části rozhodovacího procesu či jakým způsobem měla být porušena či zkrácena veřejná subjektivní práva žalobce. Obdobně pak požadavky na formulaci žalobního bodu nesplňují ani odkazy na porušená zákonná ustanovení bez dalšího uvedení skutkových tvrzení o nezákonnostech, kterými měla být citovaná ustanovení zákona porušena.

21. Městský soud tedy nemohl za žalobní body akceptovat formulaci žalobkyně, že „v řízení vedoucím k vydání napadeného rozhodnutí byla zvlášť závažným způsobem porušena ustanovení o řízení před správním orgánem. Žalobce je toho názoru, že tato pochybení jsou takové intenzity, že sami o sobě jsou způsobilé přivodit nezákonnost napadeného rozhodnutí. Samo rozhodnutí je pak v tomto ohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a rovněž vnitřně rozporné. Správní orgán předně v řízení opomenul základní zásady stanovené pro činnost správních orgánů, když nedbal, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), přičemž v této souvislosti absolutně zapomněl šetřit oprávněné zájmy účastníka řízení (§ 2 odst. 3 správního řádu).“ V této části se žaloba omezuje na pouhou citaci ustanovení správního řádu a s. ř. s., respektive si propůjčuje formulace či části formulací z těchto právních předpisů, aniž by tato ustanovení či obecné formulace vztáhla ke konkrétnímu popisu skutkového děje. Jedná se o konstatování natolik obecná, že takto formulovanou žalobu by mohl podat de facto kdokoli v jakékoliv věci. Obdobně pak soud vyhodnotil tvrzení žalobkyně o porušení § 68 odst. 3 správního řádu, které se taktéž omezovalo pouze na přeformulování znění části citovaného ustanovení bez dalšího uvedení konkrétního způsobu, kterým mělo k vytykánému porušení ze strany správních orgánů dojít.
22. Dále se tedy soud zabýval pouze těmi žalobními body, které byly v žalobě s dostatečnou určitostí specifikovány. Jak již bylo naznačeno výše, jednalo se především o výtku, že správní orgány neprovedly jediný důkaz, z něž by vyplývalo, že nezletilá žalobkyně nehodlá žít na území České republiky se svým otcem, a dále o výtku směrem k nedostatečnému a nesprávnému posouzení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, čímž se dopustil porušení nejen § 174a zákona o pobytu cizinců, ale také porušení § 2 odst. 4 správního řádu a § 3 správního řádu.
23. Soud vycházel při posouzení věci z následující právní úpravy.
24. Dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá „cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců na území.“
25. Dle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců „ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo nejsou splněny podmínky podle § 67 nebo § 68.“

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.

26. Dle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců „*pobývá-li zákonný zástupce cizince na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, je povinen v době podle odstavce 1 podat za narozeného cizince žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, nebo o udělení povolení k trvalému pobytu. V případě podání žádosti o povolení trvalého pobytu se pobyt narozeného cizince od okamžiku narození do právní moci rozhodnutí o této žádosti považuje za pobyt trvalý.*“ Dle § 89 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je k této žádosti zákonný zástupce narozeného cizince povinen předložit jednak cestovní doklad dítěte; v případě zákonného zástupce, který je cizincem, lze předložení cestovního pasu nahradit předložením vlastního cestovního dokladu, ve kterém je dítě zapsáno, a dále rodný list dítěte.
27. S odvolací námitkou, že správní orgány neunesly břemeno důkazní stran nedostatečného prokázání, že nezletilá žalobkyně nehodlá žít na území České republiky se svým otcem, která byla následně uplatněna jako žalobní bod v podané žalobě, se žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal konstatováním, že se v daném případě jedná o řízení o žádosti a důkazní břemeno tedy leží primárně na žalobkyni. Řízení o povolení k trvalému pobytu na území je zahajováno na žádost a jako takové je ovládáno zásadou dispoziční, nikoliv vyšetřovací. Bylo na žalobkyni, aby správnímu orgánu I. stupně poskytla veškeré podklady, chtěla-li být v řízení úspěšná. K tvrzení žalobkyně, že správním orgánem I. stupně nebyl proveden jediný důkaz prokazující, že nehodlá žít na území České republiky se svým otcem, odkázal žalovaný na svědeckou výpověď otce žalobkyně.
28. Městský soud uvádí, že řízení o udělení trvalého pobytu žalobkyni bylo zahájeno na žádost, kterou podal jejím jménem otec (srov. § 88 a násl. zákona o pobytu cizinců). Z ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců pak vyplývá, že pro vydání povolení k trvalému pobytu se vyžaduje kumulativní splnění tří podmínek, a to (i) žadatel je nezletilým dítětem, (ii) zároveň je dítětem cizince, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt, a (iii) důvodem žádosti je společné soužití žadatele s tímto cizincem (rodičem). Nejsou-li potvrzeny důvody podání žádosti ve smyslu § 66 zákona o pobytu cizinců, ministerstvo žádost podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců zamítne. V daném případě byly první dvě ze zmiňovaných podmínek zjevně splněny, správní orgány se tak soustředily na podmínku poslední, jejíž naplnění je mezi stranami předmětem sporu.
29. Na tomto místě soud předesílá, že výkladem dotčeného ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se v minulosti již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Z rozsudku ze dne 23. 2. 2018, č. j. 5 Azs 306/2017-24 vyplývá, že: „„[ú]čelem právní úpravy obsažené v § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je, aby děti cizinců, kteří již mají povolení k trvalému pobytu na území České republiky, měly možnost získat stejný pobytový status, jako mají jejich rodiče, i když v minulosti nepobývaly a ani v současnosti nepobývají na území ČR. Budoucí společné soužití žadatele s rodičem (rodiči) má být pouze důvodem podání žádosti o povolení k trvalému pobytu. Společné soužití však nemusí nutně probíhat již v době podání žádosti. V této souvislosti lze odkázat na § 69 odst. 1 a odst. 4 zákona o pobytu cizinců, podle něhož se žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců podává zásadně na zastupitelském úřadu a pouze pro případ, že žadatel pobývá na území ČR v rámci přechodného pobytu, ji lze též podat Ministerstvu vnitra. Žádost o povolení k trvalému pobytu proto nelze zamítnout pouze z toho důvodu, že společné soužití žadatele a jeho rodiče (rodičů) v době rozhodování správního orgánu dosud neprobíhá. Pozornost správních orgánů se při posuzování třetí podmínky musí soustředit na ověření toho, zda důvod podání“

žádosti, tj. soužití s rodičem (rodiči) na území ČR po udělení povolení k trvalému pobytu, se shoduje se skutečným záměrem žadatele. Žadatel je povinen tvrdit, že důvodem žádosti o trvalý pobyt je budoucí společné soužití s jeho rodičem. Pokud tvrdí tento důvod a v řízení není prokázáno, že jím není, resp. je prokázáno, že je důvodem něco jiného, žádosti by mělo být podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců vyhověno. Má-li správní orgán pochybnosti o žadatelem tvrzeném důvodu žádosti o povolení trvalého pobytu, je důkazní břemeno na jeho straně a musí postupem podle příslušných procesních ustanovení správního řádu učinit taková skutková zjištění, která vyvrátí žadatelem tvrzený důvod žádosti, případně bude zjištěn důvod jiný.“ (podtržení doplněno městským soudem, obdobně také např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 7 Azs 190/2018 – 29 či ze dne 7. 2. 2019, č. j. 7 Azs 35/2018 – 40).

30. Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že nelze dát za pravdu argumentaci žalovaného použité v napadeném rozhodnutí, že důkazní břemeno (byť v řízení zahajovaném na žádost) bylo na straně žalobkyně. Vzhledem k tomu, že měl žalovaný pochybnosti o žalobkyní tvrzeném důvodu žádosti o povolení trvalého pobytu, bylo důkazní břemeno na jeho straně. Byl tedy povinen učinit taková skutková zjištění, která vyvrátí žalobkyní tvrzený důvod žádosti, případně měl rovnou zjistit, že skutečný důvod podání žádosti byl jiný.
31. Bez povšimnutí pak nemůže zůstat ani skutečnost, že stěžejním důvodem zamítnutí žádosti žalobkyně bylo opakované poukazování jak správního orgánu I. stupně, tak žalovaného, že žalobkyně v současnosti s otcem na území České republiky nežije. Takto správní orgán I. stupně výslovně uvádí: „S ohledem na podmínky udělení trvalého pobytu pro nezletilé dítě, kdy je požadováno, aby sdílelo společnou domácnost s rodičem, na kterého se slučuje – svým otcem a k nízkému věku nezletilé, je důvodné podezření, že nezletilá nebude pobývat na území ČR a plnit účel, na základě kterého byla žádost o trvalý pobyt podána.“ Společné soužití rodiče s dítětem je důvodem podání žádosti a požadavku na společné soužití dítěte s rodičem lze z tohoto hlediska samozřejmě přitakat, ovšem není možné tuto podmínku ve světle výše citované judikatury vykládat tak, že je společné soužití vyžadováno již v době podání žádosti či ještě před ním.
32. Za účelem prověření výše uváděného „důvodného podezření“, že nezletilá žalobkyně nebude pobývat na území České republiky, provedl správní orgán I. stupně fakticky dva úkony, které měly směřovat k odstranění nejasností, a to pobytovou kontrolu a výslech otce žalobkyně (v postavení svědka). Ve sdělení Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových agend, ze dne 30. 5. 2019, č. j. X (dále jen „sdělení hlídky oddělení pobytových agend“) se podává, že pobytová kontrola byla provedena dne 29. 5. 2019 v 19:10 hod. na adrese X, tj. na adrese, kde se má zdržovat otec nezletilé žalobkyně. Ze sdělení hlídky pobytových agend vyplynulo, že na dané adrese není jmény otce ani matky nezletilé žalobkyně označena poštovní schránka, dva náhodně potkaní nájemníci domu při vytěžení uvedli, že otce žalobkyně ani její matku neznají. Následně hlídka oddělení pobytových agend kontaktovala majitelku domu, která potvrdila, že otec žalobkyně v domě bydlí, stejně tak se měla na dané adrese vyskytovat i matka žalobkyně. Od majitelky domu bylo také zjištěno, že se celá rodina v dané době nachází v Uzbekistánu, odkud by se měla vracet přibližně za měsíc. Vzhledem k těmto skutkovým zjištěním vyplývajícím ze spisového materiálu tak není zcela zřejmé, na základě jakých skutečností dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že: „(...) na uvedené adrese se nezletilá žadatelka, její otec ani matka po 3 opakované kontroly ve 3 různé dny a časy

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.

nevyskytovala.“ Jak bylo uvedeno výše, spisový materiál obsahuje sdělení hlídky pobytových agend týkající se pouze jedné pobytové kontroly, nikoli tří různých kontrol provedených v různé dny. Toto tvrzení správního orgánu I. stupně tedy nemá žádnou oporu ve shromážděném spisovém materiálu.

33. Dále není bez povšimnutí také naprosto selektivní práce správního orgánu I. stupně se zjištěními získanými ze sdělení hlídky pobytových agend. Takto správní orgán I. stupně zdůrazňuje výpovědi namátkou vybraných a vytěžených nájemníků domu, z nichž dovozuje, že se v domě na dané adrese žalobkyně a její otec nezdržuje buď vůbec, nebo sporadicky, a dále bez jakkoli podložených zjištění relativizuje vhodnost daného prostředí jakožto prostředí pro pobyt nezletilé žalobkyně, zatímco zcela opomíjí informace získané od majitelky domu, která naopak potvrdila, že rodina má v domě pronajatý byt, který dokonce po narození žalobkyně měnila za byt větší, aby lépe odpovídal potřebám mladé rodiny s malým dítětem. Vzhledem k informovanosti majitelky domu o aktuálním pobytu žalobkyně i jejích rodičů, z níž je zjevné, že mezi nimi a majitelkou jakožto pronajímatelkou bytu probíhá funkční komunikace, lze říci, že zjištění získaná od majitelky domu mají poměrně vyšší relevanci než údaje získané od náhodně vybraných nájemníků, kteří dost dobře žalobkyni, jejího otce ani matku skutečně nemusí znát, na čemž by v činžovním domě nebylo nic až tak překvapivého. Krom toho jsou informace poskytnuté majitelkou domu souladné s informacemi, které posléze poskytl otec žalobkyně u výslechu, když uvedl, že od konce května 2019 do konce června 2019 byl i s rodinou v Uzbekistánu, kde měla jeho sestra svatbu. S těmito skutečnostmi se pak správní orgán I. stupně v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nikterak nevypořádal a bez dalšího povšimnutí je ponechal také žalovaný.
34. Druhým zmiňovaným úkonem byl výslech otce žalobkyně. Ze svědecké výpovědi otce žalobkyně vyplynulo hned několik indicií, kterými se však správní orgán I. stupně a následně ani žalovaný nikterak nezabývali. Otec žalobkyně opakovaně hovořil o matce žalobkyně, paní M. G. jako o své manželce. Správní orgán I. stupně však s otázkou, zda jsou otec a matka žalobkyně sezdáni, naložil tak, že konstatoval, že mu nebyl doručen jediný listinný důkaz, který by jejich manželství potvrzoval. Soudu není zřejmé, proč správní orgány, pakliže snad měly pochybnosti o existenci manželství mezi otcem a matkou žalobkyně, nevyzvaly např. otce žalobkyně k předložení oddacího listu či jiného důkazu o existenci manželství, případně, proč nepředvolaly k podání svědecké výpovědi i matku žalobkyně. Není ani zřejmé, jaký vliv by prokázání této skutečnosti mělo na rozhodnutí - hodnocením toho, že otec a matka žalobkyni jsou sezdáni, se poté správní orgán I. stupně ani žalovaný totiž nijak zvláště nezabývali.
35. Otec žalobkyně pak ve své výpovědi uváděl, že ke dni konání výslechu, tj. ke dni 14. 10. 2018, se jeho manželka, matka žalobkyně, nacházela v České republice. Stejně tak uvedl, že sem jeho žena i s nezletilou žalobkyní pravidelně jezdí, a to hned dvakrát do měsíce. Správní orgán měl také k dispozici polskou adresu matky žalobkyně (založena ve správním spisu). Soudu tak není zcela jasné, proč se za těchto vcelku příznivých podmínek poskytujících dostatek určitých informací a svědčící o jisté dosažitelnosti matky žalobkyně, správní orgán I. stupně alespoň nepokusil předvolat matku žalobkyně k podání svědecké výpovědi. Tento postup by, mimo možnosti objasnění vztahu matky a otce žalobkyně a jeho případné formalizované podoby, měl potenciál zajistit, aby byly zjištěny záměry matky žalobkyně stran upravení pobytu na území České republiky či naopak setrvání na území Polska i v budoucnosti. Nadto se správní orgán I. stupně nevypořádaly ani

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.

s tvrzením otce, který opakovaně uváděl, že s manželkou chtějí, aby na území České republiky mohla pobývat celá rodina, tj. včetně matky žalobkyně. V tomto ohledu sice správní orgán I. stupně otce žalobkyně poučil, že a jakým způsobem si jeho manželka může upravit pobyt na území České republiky, ovšem již v prvostupňovém rozhodnutí ze dne 9. 12. 2018, tedy relativně krátce po uskutečněním výsledku, dovedl, že když matka žalobkyně k danému dni nepodnikla konkrétní kroky směřující k úpravě svého pobytového oprávnění na území České republiky, má patrně v úmyslu dále se zdržovat na území Polska.

36. K otázce správního orgánu I. stupně proč matka žalobkyně porodila žalobkyni v České republice a nikoliv v Polsku uvedl otec žalobkyně, že jeho manželka chtěla, aby zde žalobkyni byl později povolen trvalý pobyt. V návaznosti na tuto odpověď pak vyhodnotil správní orgán I. stupně jednání matky žalobkyně jako účelové. Dle názoru soudu rodiče žalobkyně mají zjevně dlouhodobě v plánu upravit své společné soužití na území České republiky a alespoň žalobkyni jako svému dítěti usnadnit získání pobytového oprávnění z pozice dítěte narozeného na území České republiky; v tomto ohledu jednání matky žalobkyně za „účelové“ skutečně označit lze. Nejedná se však o účel závadný, zneužívající, ostatně v čem by taková účelovost měla spočívat, netvrdí ani správní orgány. Nadto soud podotýká, že je pochopitelné, pokud chtěla matka žalobkyni porodit v zemi, kde se trvale zdržuje otec dítěte, a že je pochopitelný i zájem rodičů na tom, aby na území České republiky mohla žalobkyně pobývat alespoň s jedním z rodičů.
37. Dále pak správní orgán I. stupně vyhodnotil, že je z výsledku svědka zřejmé, že soužití rodiny probíhá na území Polska. K tomu soud konstatuje, že toto z výsledku svědka (tj. otce) zřejmé není. Svědek výslovně uvedl, že dvakrát do měsíce jezdí on za manželkou a dcerou do Polska, kde se zdrží přibližně dva dny. Na přímou otázku správního orgánu I. stupně, jak často jezdí jeho manželka s dcerou do České republiky, pak uvedl, že také dvakrát do měsíce a zdrží se tu zhruba stejnou dobu jako on v Polsku. Lze tedy dovést, že soužití rodiny probíhá na území Polska stejnou měrou jako na území České republiky.
38. Z výše uvedeného je zřejmé, že jak správní orgán I. stupně, tak posléze žalovaný, založili svoje závěry fakticky na konstatování, že žalobkyně je teprve roční dítě, které je plně odkázáno na péči matky, která se zdržuje na území Polska. Matku žalobkyně se však správní orgány ani nepokusily předvolat a zjistit, jaké má sama plány stran toho, ve které zemi se bude zdržovat, a zda je pravdivé tvrzení otce žalobkyně, že v budoucnu chce celá rodina žít pohromadě na území české republiky. Jediný krok, který v tomto směru správní orgán I. stupně podnikl, byla výzva otci žalobkyně učiněná při jeho výsledku, aby si jeho manželka pokusila upravit své pobytové oprávnění na území České republiky. Když tak matka žalobkyně neučinila v době pouze o málo přesahující jeden měsíc od předmětného výsledku otce žalobkyně, dovedl z tohoto správní orgán I. stupně, že matka žalobkyně zjevně nemá v úmyslu se v budoucnu zdržovat na území České republiky, což následně použil jako premisu pro závěr, že zde v budoucnu nebude realizován ani pobyt žalobkyně s otcem. Z výše uvedeného je zřejmé, že závěry, k nimž dospěli jak správní orgán I. stupně, tak následně žalovaný, který se s jeho závěry plně ztotožnil a navíc negoval svou povinnost ve vztahu k unesení břemene důkazního s lakonickým poukazem na obecná pravidla řízení o žádosti, jsou důkazně nepodložené, přičemž i ve vztahu k důkazům, které provedeny byly, je třeba konstatovat, že s těmito správní orgány naložily selektivně, a jako takové jsou tedy tyto závěry správních orgánů v dané věci přinejmenším předčasné.

39. Přestože je třeba reflektovat i to, že by ze žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu a podkladů k prokázání důvodů podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců mělo být zřejmé, že k realizaci společného soužití dojde v přiměřené době od vydání rozhodnutí, a nikoliv až s odstupem několika let, nebylo dle názoru soudu v daném případě v projednávané věci tak, jak je ze shromážděných podkladů patrné, spolehlivě a bez důvodných pochybností prokázáno, že by ke společnému soužití žalobkyně s jejím otcem nemohlo dojít v přiměřené době od podání žádosti, resp. po vydání rozhodnutí o udělení trvalého pobytu žalobkyni.
40. Městský soud v Praze je tak toho názoru, že povinnosti zjistit skutkový stav a odstranit pochybnosti podle § 3 správního řádu správní orgány nesplnily, když se při posuzování důvodů podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců nezabývaly zjištěním, kde hodlá do budoucna rodina žalobkyně realizovat společné soužití a jaké má plány matka žalobkyně stran svého pobytu na území České republiky.
41. Ze shora uvedených důvodů a vycházeje z citované judikatury Nejvyššího správního soudu proto městský soud dospěl k závěru, že skutková zjištění, která vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí a k posouzení důvodu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, jsou nedostatečná (skutkový stav nemá oporu ve spise) a vyžadují zásadní doplnění. Námitka žalobkyně je důvodná.
42. Při zohlednění závěru, k němuž městský soud dospěl, tedy že zjištěný skutkový stav nemá oporu ve spise, zaujal městský soud ve vztahu k druhému konkrétnímu žalobnímu bodu názor, že vzhledem k nedostatku relevantních podkladových zjištění neměly správní orgány obou stupňů dostatek podkladů ani pro to, aby učinily kvalifikované vyhodnocení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejích zákonných zástupců ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. I tato žalobní námitka je proto důvodná.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

43. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud shledal žalobu důvodnou, a proto zrušil napadené rozhodnutí pro vady skutkových zjištění podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Věc proto podle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému vrátil k dalšímu řízení.
44. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení se žalovaný bude zabývat posouzením důvodu žalobkyně k podání žádosti o trvalý pobyt podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a v tomto ohledu provede další dokazování a doplnění spisových podkladů. Žalovaný doplní skutková zjištění k posouzení otázky, zda žalobkyně na území České republiky povede společné soužití s otcem. Přitom musí žalovaný vycházet z toho, že pouze samotná skutečnost, že žalobkyně v době podání žádosti pobývá povětšinou na území Polska se svojí matkou, nepředstavuje překážku vylučující budoucí soužití s rodičem na území České republiky.
45. Výrok o nákladech řízení představuje je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci úspěch, má tedy právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl.
46. Jelikož byla žalobkyně ve věci zcela úspěšná, uložil soud žalovanému zaplatit náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně představuje zaplacený soudní poplatek z podané žaloby ve výši 3 000 Kč a soudní poplatek z návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, který

činí 1 000 Kč, dále pak náklady na zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 bod 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 3 100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby [převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu] a náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 1 428 Kč, neboť právní zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty a jeho odměna byla zvýšena o částku, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (vizte § 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů řízení žalobkyně tak činí 12 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 29. července 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.